

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

červen 2022

František Michl

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Anderle, Bedřich - malíř

* 03. 04. 1904 - Dolní Lhota u Bezděkova (okr. Klatovy)
+ 06. 06. 1967 - Bezděkov (okr. Klatovy)

Místa působení: Kdyňsko, Pocinovice (okr. Domažlice), Chodsko

Literatura: Holý, J. P.: Malíř Šumavy blízky i rázovitému Chodsku. Domažlický deník, roč. 1, 1994, 04. 06., č. 19, s. 9., Holý, J. P.: I Chodsko ožívalo jeho štětcem a paletou. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 07. 06., č. 132, s. 13., Holý, J. P.: Malíř našeho venkova. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 08. 07., č. 156, s. 24.

Anotace: Vlastnil Špillarův malířský vůz, který získal od svého učitele malíře A. Kalvody. Byl členem SVU Marold v Praze. V roce 1945 se stal členem SZVU v Plzni. Od roku 1954 se téměř výhradně věnoval krajinomalbě na Šumavě. Dne 1. 5. 1994 otevřena výstava jeho obrazů v Klatovech. Často zajížděl na Chodsko, do Pocinovic, na Kdyňsko, do podhůří Haltravy. - 55. výr. úmrtí

Bozděch, Jan - spisovatel

* 23. 06. 1882 - Radonice (okr. Domažlice)
+ 05. 10. 1970 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Místa působení: Klenčí p. Č., Milavče, Chodská Lhota, Postřekov (vše okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Prožil dlouhý pilný život. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 02. 03., č. 51, s. 11.

Anotace: Studoval v Domažlicích a na učitelském ústavu v Soběslavi, učil v Milavčích, Chodské Lhotě, Klenčí a Postřekově. Je autorem drobné publikace Klenčí a publikace o Baarovi. Spolupracoval s dr. Kotalem a L. Kreslem. Působil jako řídicí učitel v Klenčí a jako dobrovolný spolupracovník muzea. - 140. výr. narození

Brokoff, Jan - sochař

* 23. 06. 1652 - Spišská Sobota (dnes městská část Popradu, Slovensko)
+ 28. 12. 1718 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Poběžovice, Horšovský Týn (vše okr. Domažlice), Praha

Literatura: Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců. 1, s. 99. Praha: R. Ryšavý, 1947., Knihovna Muzea Chodska., Poběžovice, s. 116. Poběžovice: OS Dobrohost, 2009.

Anotace: Barokní sochař a řezbář. Původem z německé rodiny usedlé ve Spišské Sobotě na Slovensku. V roce 1680 se dostal na ronšperské panství hraběte Wunschwitze, kde strávil dva roky. Zde na přání hraběte vyřezal podle malého terakotového modelu vídeňského sochaře M. Rauchmillera sochu sv. Jana Nepomuckého v životní velikosti, podle níž byla v Norimberku odlita bronzová socha, umístěná pak na Karlově mostě v Praze. Pro Poběžovice pak byla zhotovena podobná socha pískovcová, umístěná na náměstí poblíž kostela. Od roku 1692 žil a působil v Praze. Otec Michala Jana a proslulého Ferdinanda Maxmiliána Brokoffa.
- 370. výr. narození

Brožová, Jana - malířka

* 14. 02. 1909 - Plánice (okr. Klatovy)
+ 26. 06. 1987 - Klatovy (okr. Klatovy)

Místa působení: Postřekov (okr. Domažlice), Holýšov (dříve okr. Domažlice, nyní okr. Plzeň-jih), Klatovy, Domažlice

Literatura: Malá encyklopedie výtvarných umělců a architektů západních Čech: 1945-1990, s. 24. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1990., Vorlíček, J.: Vzpomínka na J. Brožovou. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 27. 06., č. 149, s. 16.

Anotace: Studovala na učitelském ústavu v Příbrami, kde složila odbornou zkoušku z kreslení. V letech 1928-31 studovala Umělecko-průmyslovou školu v Praze. Jako učitelka působila nejprve v Plánici a později jako profesorka kreslení na gymnáziu v Klatovech. V 30. letech vstoupila do povědomí veřejnosti jako ilustrátorka (Pohádky, 1936). V r. 1938 ilustrovala dílo J. F. Hrušky na Hyjtě a U mámy mamičky. Roku 1939 vystavovala na členské výstavě SZVU v Plzni náměty z Chodska. Celým jejím životem se prolínal námět dítěte, matky, domova a rodného kraje. Výtvarně navazovala na lidové tradice Chodska. Námět matky s dítětem se později začal objevovat především v jejích malbách na skle (výstava českých sklomaleb v Domažlicích). Mezi přední práce patří malovaná okna kostelů v Postřekově, Dobřanech, Holýšově, na Tannanbergu a v dalších historických objektech u nás, v Itálii, Německu a Brazílii. - 35. výr. úmrtí

Buršík, Josef, genmjr. - příslušník čsl. zahraniční armády

* 11. 09. 1911 - Postřekov (okr. Domažlice)
+ 30. 06. 2002 - Northampton (Velká Británie)

Místa působení: Postřekov (okr. Domažlice), Sokolovo (Ukrajina), Kyjev (Ukrajina), Velká Británie

Literatura: (an): Osmdesátku oslavil doma. Domažlicko, roč. 1, 1991, č. 22, s. 4., Kohout, J.: Bojovali jsme za masarykovskou republiku. Domažlické noviny, roč. 2, 1993, 18. 06., č. 24, s. 3., Freiová, M.: Vzpomínka na generála. Domažlicko, roč. 3, 1993, 28. 10., č. 43, s. 8., Kazda, M.: Díky titulu Hrdina SSSR nedostal doživotní trest, ale jen deset let na Mírově. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 16. 06., č. 139, s. 21., Kohout, J.: Válečný hrdina Josef Buršík dnes slaví své devadesáté narozeniny. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 11. 09., č. 212, s. 16., Kohout, J.: Generál Josef Buršík oslavil šedesátiny. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 29. 09., č. 227, s. 14., Tikal, O.: Zemřel generál Josef Buršík. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 08. 07., č. 156, s. 23, fot., Cibulková, M.: Zemřel generál. Domažlicko, roč. 12, 2002, 10. 07., č. 28, s. 1, 2., Kastnerová, I.: Odešel muž, který nezapomněl. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 22. 07., č. 168, s. 15, fot., Šiška, M.: Osudy muže se zlatou hvězdou. Právo, roč. 12, 2002, 20. 07., č. 168, s. 14., Cibulková, M.: Josef Buršík - hrdina, který nesměl existovat. Domažlicko, roč. 12, 2002, 18. 09., č. 38, fot., Cibulková, M.: Generál Buršík - chodský hrdina. Domažlický deník, roč. 14, 2005, 01. 11., č. 255, s. 11., fot., Babor, J.: Vzpomínka na J. Buršíka. Týdeník Domažlicko, roč. 21, 2011, 14. 09., č. 36, s. 4., Marek, V.: Příliš hrdý Chod. A report, 2011, 19. 09., č. 9., s. 36-37, fot., Babor, J.: Před sto lety se narodil Josef Buršík. Domažlický deník, roč. 20, 2011, 10. 09., č. 213, s. 2, Cibulková, M.: Generálmajor Josef Buršík. Domažlický deník, roč. 21, 2012, 01. 02., č. 27, s. 3, fot., Fotografický archiv Lukáše Vorlíčka., Klůc, J.: Hrdinství z Východu jim nepomohlo. Dostupné online na webu Ústavu pro studium totalitních režimů.

Anotace: V listopadu roku 1933 nastoupil základní vojenskou službu u 18. pěšího pluku v Plzni, po jejím skončení pracoval ve stavebnictví. Na konci července 1939 odešel před nacisty nejprve do Polska, pak do SSSR, kde vstoupil do československé vojenské jednotky. První bojový křest zažil v březnu 1943 u Sokolova, byl účastníkem bitvy o Kyjev, za tuto válečnou operaci dostal Řád hrdiny Sovětského svazu. Ve Lvovu jmenován velitelem výcvikové tankové školy, sestavil čsl. tankovou brigádu. Bojoval na Dukle, osvobodil Prahu. Roku 1949 na základě komunisty vykonstruovaných obvinění uvězněn, za dramatických okolností se mu ale podařilo uprchnout. S pomocí přátel přešel hranici do západního Německa. Později emigroval do Anglie, kde až do odchodu do penze pracoval v projektové kanceláři. Na protest proti okupaci Československa v srpnu 1968 vrátil na sovětské velvyslanectví v Londýně všechny své sovětské medaile a řády. V roce 1990 rehabilitován, povýšen do hodnosti generálmajora. Autor knihy Nelituj oběti, kde se mj. věnuje tématu bojů československé zahraniční armády na východní frontě během 2. světové války. V říjnu roku 1993 jmenován čestným občanem města Domažlic, dne 28. října 2005 vyznamenán prezidentem republiky Řádem Bílého lva in memoriam. - 20. výr. úmrtí

Gottlieb, Abraham, Ing. - konstruktér

* 17. 06. 1837 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 10. 02. 1894 - Chicago (Illinois, USA)

Místa působení: Chicago (Illinois, USA)

Literatura: (aks): Zapomenutý rodák. Domažlicko, roč. 4, 1994, 10. 03., č. 10, s. 3., Internetová encyklopedie Jewish Encyclopedia, heslo Abraham Gottlieb.

Anotace: Pocházel z Domažlic ze židovské rodiny, v roce 1861 absolvoval pražskou polytechniku. Roku 1866 se v Domažlicích oženil s Rozou Pollakovou, po svatbě se vystěhoval do USA. Zde se proslavil jako konstruktér železničních a silničních mostů - postavil například první most přes řeku Missouri v Omaze nebo první most z ocelových vazníků v Americe vůbec. V roce 1872 se stal členem Americké společnosti stavebních inženýrů, v okamžiku své smrti byl jedním z jejích ředitelů. Pozn.: Jewish Encyclopedia uvádí datum úmrtí 9. února 1894. - 185. výr. narození

Holý, Jan Prokop, Mgr. - učitel

* 06. 06. 1937 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Semily, Bor (okr. Tachov), Sušice (okr. Klatovy), Kašperské Hory (okr. Klatovy)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 40. Plzeň, KKS 1977., Vlastní životopis., (vor): Šedesátiny J. P. Holého. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 05. 06., č. 130, s. 11., Hana, O.: Dopisovatel Jan Prokop Holý se stal pětadesátníkem. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 06. 06., č. 131, s. 17., Čechová, J.: Ohlédnutí. Zpravodaj města Horšovský Týn, 2002, č. 6, s. 7., Antoš, S.: Jan Prokop Holý sedmdesátníkem. Domažlický zpravodaj, roč. 29, 2007, č. 7, s. 14., Kondrys, A.: Jan Prokop Holý sedmdesátníkem. Zpravodaj města Horšovský Týn, 2007, č. 6, s. 9., Nikl, I.: "70" Jana P. Holého. Domažlický deník, roč. 16, 2007, 08. 06., č. 133, s. 16., Frait, K.: Jan Prokop Holý se dožívá osmdesáti let. Domažlický deník, 2017, 05. 06., č. 129, s. 3, fot.

Anotace: Syn učitele a archeologa Prokopa Holého. Po ukončení základní školy studoval dva roky na osvětové škole v Praze knihovnictví a muzejnictví. V roce 1957 maturoval na Jedenáctileté střední škole v Domažlicích a byl přijat na Filozofickou fakultu UK v Praze - obor archivnictví. Po prvním ročníku musel odejít. Přešel na Husovu československou bohosloveckou fakultu, kde studoval dva roky. Studia nedokončil. Přijal prozatímní místo učitele v Poběžovicích a poté v H. Týně. Pracoval jako metodik LUT v Okresním domě osvěty v Semilech, jako učitel na LŠU v Boru u Tachova. Dálkově studoval PF v Plzni, obor čeština, ruština, hudební výchova. Ve 4. ročníku došlo ke konfliktu s vedením školství ONV Tachov a k následnému odchodu ze studií a místa. Ze zdravotních důvodů byl dán do invalidního důchodu. Od roku 1967 žil na Sušicku, kde vyučoval krátkodobě jazykům a hudbě v Sušici a Kašperských Horách. (Po roce 1989 se dočkal rehabilitace na PF v Plzni, kde mu bylo uznáno studium s magisterským titulem, stejně tak i studium na Husově fakultě UK. V roce 1995 ukončil i studium archivářství na FF UK.) Věnoval se studiu a bádání v oblasti regionální literární historie a hudby. Publikoval přes 3 500 odborných článků, převážně zaměřených na historii. - 85. výr. narození

Kalivoda, Bedřich - řídicí učitel

* 15. 12. 1891 - Strážov (okr. Klatovy)
+ 29. 06. 1942 - Spálený les (okr. Klatovy)

Místa působení: Pocinovice (okr. Domažlice)

Literatura: Gryc, S.: 50. výročí heydrichiády. Domažlicko, roč. 2, 1992, č. 25, s. 5., Internetová databáze Evidence válečných hrobů na stránkách Ministerstva obrany ČR.

Anotace: Od roku 1919 působil v Pocinovicích jako učitel, řídicí učitel, obecní starosta, předseda místní školní rady, důvěrník Strany národně-socialistické a jako vzdělavatel Sokola. Zatčen během heydrichiády dne 22. června 1942 "pro říši nepřátelské chování". Odsouzen nacisty k trestu smrti a zastřelen ve Spáleném lese u Klatov. - 80. výr. úmrtí

Karas, Maxmilián - ředitel měšťanské školy

* 06. 09. 1894 - Strážov (okr. Klatovy)
+ 29. 06. 1942 - Spálený les (okr. Klatovy)

Místa působení: Kdyně (okr. Domažlice)

Literatura: Gryc, S.: 50. výročí heydrichiády. Domažlicko, roč. 2, 1992, 18. 06., č. 25, s. 5., Vilímeček, V.: Vzpomínka na Maxmiliána Karase. Zpravodaj radnice Kdyně, 2002, č. 25, s. 6., Internetová databáze Evidence válečných hrobů na stránkách Ministerstva obrany ČR., Studnička, J.: Ostatky bývalého kdýňského ředitele školy byly uloženy na místním hřbitově. Týdeník Domažlicko, roč. 27, 2017, 15. 11., č. 45, s. 12, fot.

Anotace: Od roku 1920 působil ve Kdyni jako odborný učitel, jednatel okresního osvětového sboru a knihovník. Organizačně se podílel na oslavách 28. října a býval na nich slavnostním řečníkem. Dne 1. března 1942 jmenován zatímním ředitelem měšťanské školy, během heydrichiády je 22. června 1942 zatčen a pro "nepřátelské chování vůči říši" odsouzen k trestu smrti. Zastřelen nacisty ve Spáleném lese u Klatov o týden později. V říjnu roku 2017 byly jeho ostatky důstojně uloženy na kdýňském hřbitově. - 80. výr. úmrtí

Koukl, Josef, prof., Ing. - autor odborných publikací

* 21. 07. 1886 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 19. 06. 1942 - Staňkov (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha

Literatura: Národní politika, 1933, 19. 05., s. 4., Národní politika, 1942, 24. 06., s. 4., Lidové listy, 1942, 25. 06., s. 3.

Anotace: Profesor nauky o výživě a krmení hospodářských zvířat na ČVUT v Praze. Také působil jako vrchní rada Výzkumných ústavů zemědělských a jako přednosta Ústavu pro biotechnologii živočišnou. Z rozsáhlé publikační činnosti zmiňme např.: Výkrm selat mlékem, Stravitelnost a výživná hodnota slunečnicové siláže, Krmná technika pro chlévní kontrolu atd. - 80. výr. úmrtí

Kozinová, Hančí - propagátorka Chodska

* 26. 06. 1895 - Újezd (okr. Domažlice)
+ 07. 06. 1982 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Stráž (okr. Domažlice)

Literatura: Svačina, R.: Na hyjtách u paní Hančí Kozinové ve Stráži. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 24. 06., č. 147, s. 10., Holý, J. P.: Památce Hančí Kozinové. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 08. 07., č. 156, s. 24., Cibulková, M.: Prvního prezidenta vítala v Domažlicích Hančí Kozinová. Domažlický deník, 2015, 05. 03., č. 54, s. 1, 3, fot.

Anotace: Hančí Kozinová se narodila v početné újezdské rodině ve statku, odkud pocházela už Dodla, manželka Jana Sladkého Koziny. Byla mladší sestrou plzeňského profesora Jana Pelnáře a sestřenicí mrákovských učitelek sester Bílkových. Brzy se provdala k Bartíčkuc do Stráže (ústní zdroj uvádí, že se provdala ke Štěpánům). Při všech významných návštěvách na Chodsku vítávala chlebem a solí vzácné hosty, mezi nimiž byl na jaře 1923 i prezident T. G. Masaryk. V roce 1938 se organizačně podílela na protestu proti záboru Chodska, byla s poselstvem na Pražském hradě. Po uchvácení zbytku republiky nacisty pronesla v květnu 1939 v rádiu z Prahy výzvu k návštěvě Vavřínecké poutě. Na životě Hančí Kozinové se negativně podepsal i rok 1952, kdy byl rodině znárodněn komunisty statek a zemědělská půda. Ona sama poté pracovala jako kuchařka v nemocnici. Přesto byla v okolí váženou autoritou, osobně se znala s J. Jindřichem, J. F. Hruškou, J. Š. Baarem, L. Stehlíkem. Dožila se vysokého věku 87 let, pohřbena byla dne 15. června 1982 na domažlickém hřbitově.
- 40. výr. úmrtí

Kraus, Jan Antonín - malíř

* 1673
+ 14. 06. 1742 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn, Třebnice, Semněvice, Mířkov (vše okr. Domažlice)

Literatura: Haubert, J.: Výtvarní umělci Domažlicka v období baroka, s. 120. In: Výroční zpráva Okresního archivu za rok 1980. Horšovský Týn: Okresní archiv, 1981.

Anotace: Činný v letech 1704-1736. V roce 1722 provádí malbu stropu kostela v Třebnici, roku 1731 tabernákl se čtyřmi obrazy v kostele v Semněvicích. V roce 1733 maluje čtyři obrazy pro boční oltáře v kostele v Mířkově. Otec Josefa Karla a Václava Antonína Krause.
- 280. výr. úmrtí

Krines, Jan - kronikář

* 23. 06. 1897 - Petrovice (okr. Domažlice)
+ 21. 02. 1968 - Újezd (okr. Domažlice)

Místa působení: Újezd (okr. Domažlice), Chodsko

Literatura: Holý, J. P.: O čtyřech pilných kronikářích z Chodska. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 19. 09., č. 219, s. 11., Holý, J. P.: Rád vzpomínám pilného chodského historika. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 07. 02., č. 32, s. 12.

Anotace: Kronikář a vlastivědný badatel, zpracoval podrobné dějiny Petrovic, dvora Rejkovice, Újezda a Havlovic. Práce se bohužel nedochovaly. Kromě zmíněných obcí se také zabíral dějinami Chodů - například jejich údajnou účastí v bitvě u Brůdku roku 1040. - 125. výr. narození

Kurz, Vilém, PhDr. - středoškolský profesor

* 13. 06. 1847 - Vrbice (okr. Havlíčkův Brod)
+ 06. 03. 1902 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Čerchov (okr. Domažlice)

Literatura: PNP-LA., Sborník Klubu českých turistů, s. 12. P., 1998., Databáze autorit Národní knihovny ČR, heslo Vilém Kurz.

Anotace: Předseda Národní jednoty pošumavské, cvičitel Sokola Pražského a spolupracovník Tyršův, po jehož smrti dokončil "Základy tělocviku". Pomáhal v začátcích Klubu českých turistů. Byl osobním přítelem spisovatele K. Klostermanna a milovníkem Šumavy, což KČT ocenil po jeho smrti tím, že nazval novou rozhlednu na Čerchově jeho jménem. Jako redaktor "Časopisu turistů" stál u všech iniciativ klubu. - 175. výr. narození

Lang, Jiří - majitel tkalcovny

* 06. 10. 1898 - Postřekov (okr. Domažlice)
+ 19. 06. 1947

Místa působení: Postřekov (okr. Domažlice)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Matriční záznam o narození na internetových stránkách projektu Porta fontium.

Anotace: Narozen ve Starém Postřekově, v domě čp. 117. Syn Václava Langa, místního zedníka a Barbory Anderlové. Majitelem tkalcovny, zemřel na následky útrap z nacistického koncentračního tábora. - 75. výr. úmrtí

März, Josef - vrchní respicient

* 19. 03. 1897 - Kout na Šumavě (okr. Domažlice)
+ 17. 06. 1942 - Mauthausen (Rakousko)

Místa působení: Praha, Mauthausen (Rakousko)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Internetová databáze Čeští vězni v koncentračním táboře Mauthausen 1938-1945 na stránkách Památníku Terezín.

Anotace: Vrchní respicient finanční stráže v pražské Ruzyni, zatčen v září 1941. Vězněn v Praze, v prosinci roku 1941 odtransportován do nacistického koncentračního tábora Mauthausen. Zde byl popraven. Pozn.: Internetová databáze Čeští vězni v koncentračním táboře Mauthausen 1938-1945 uvádí jako datum úmrtí červen 1943. - *80. výr. úmrtí*

Mathauser, Antonín - úředník

* 13. 06. 1897 - Postřekov (okr. Domažlice)
+ 17. 04. 1945 - Terezín (okr. Litoměřice)

Místa působení: Terezín (okr. Litoměřice)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Matriční záznam o narození na internetových stránkách projektu Porta fontium., Internetová databáze Polizeigefängnis Theresienstadt 1940-1945 na stránkách Památníku Terezín.

Anotace: Narozen ve Starém Postřekově (Podhamrech), v domě čp. 111. Syn Jana Mathausera, místního šafáře a Kateřiny, rodem Müller. Zaměstnán jako úředník. Zatčen 22. listopadu 1944, zahynul v terezínské Malé pevnosti. Pozn.: Internetová databáze Polizeigefängnis Theresienstadt 1940-1945 uvádí jako datum narození 12. července 1897. - *125. výr. narození*

Michl, František - malíř

* 20. 11. 1901 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 04. 06. 1977 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Chodsko, Kolinec (okr. Klatovy), Flossenbürg (Německo), Terezín (okr. Litoměřice)

Literatura: Malá encyklopedie výtvarných umělců a architektů západních Čech: 1945-1990, s. 78-79. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1990., Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1975-1979, s. 101. P., SK ČSR 1979., Lidová demokracie, 1977, 07. 06, s. 4., Svobodné slovo, 1977, 07. 06., s. 4., Pravda, 1977, 09. 06., s. 5., J. K.: Malíř borovic a Vavřínečků. Zpravodaj AS NF, roč. 13, 1986, č. 11, s. 4., Haas, J.: Výstava obrazů F. Michla. Domažlicko, roč. 1, 1991, č. 12, s. 5., Haas, J.: S Chodskem v srdci. Domažlický zpravodaj, roč. 18, 1991, č. 8, s. 3., Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 137. Malý, V.: Malíř chodské a pošumavské krajiny. Domažlicko, roč. 6, 1996, č. 44., Haas, J.: Výročí narození Fr. Michla. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 22. 11., č. 272, s. 18., Sika, V.: Výstava Františka Michla. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 02. 01., č. 1, s. 16., Holý, J. P.: Vzpomínám na mistra Michla. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 04. 01., č. 3, s. 18., Holý, J. P.: Pár vzpomínek na Fr. Michla. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 07. 01., č. 5, s. 12., Cibulková, M.: První výstava patří F. Michlovi. Domažlicko, roč. 12, 2002, 09. 01., č. 2, s. 5., Holý, J. P.: Ještě jedna vzpomínka na Michla. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 05. 02., č. 30, s. 18., Kohout, J.: Michlova výstava se těší přízni. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 05. 02., č. 30, s. 19., Sika, V.: Výborný krajinář František Michl. Domažlický zpravodaj, roč. 24, 2002, č. 1, s. 9.

Anotace: Narodil se v Domažlicích v čp. 44 na náměstí, kde měli rodiče obchod s kartáčnickými výrobky a kde měl později umělec ateliér. Absolvent pražské Akademie výtvarných umění, kde v letech 1925-1926 studoval u krajináře prof. Otakara Nejedlého. S jeho malířskou družinou procestoval značnou část Evropy. Maloval na ostrově Helgoland, v Normandii, na Korsice, v Řecku, Dalmácii a Itálii, ale nejraději se vracel do západních Čech. Strídal krajinu Domažlicka se sušickým podhůřím Šumavy. Mimo jiné tvořil ve stylové chalupě v Kolinci. Častým námětem byla zvlněná krajina Českého lesa a Pošumaví, okrové a hnědavé pruhy polí, rozervané skály opuštěných lomů, osamělé borovice a zelené louky se zrcadly rybníků. Obsáhlou část tvorby zaujalo Chodsko, příroda i architektura. Na počátku okupace vydal spolu s F. Roubíkem knížku Chodská vesnice, která zachycovala obrazem především odtržené části Chodska: Postřekov, Klenčí, Chodov. Nezanedbatelnou součástí díla je grafika, tématicky shodná s tvorbou malířskou. Volné grafické listy, knižní ilustrace a ex libris tvořil převážně dřevorytem. Technikou kolorovaného dřevorytu vyzdobil knihy klasiků české poezie J. S. Machara, A. Klášterského a P. Bezruče. Vytvořil desítky ex libris, z nichž některé vydal v publikaci Ex libris mých přátel. V roce 1920 navrhl emblém Okřídlený šíp pro Škodovy závody v Plzni. Od poloviny 30. let působil v okolí Havlíčkova Brodu, po válce v oblasti Sušicka. Válčná léta přinesla malíři čtyřletý pobyt v koncentračních táborech. V roce 1961 byl komunisty odsouzen na 18 měsíců vězení za protistátní činnost, roku 1969 byl rehabilitován. Za svého života uskutečnil více jak 150 výstav, v roce 1968 mimo jiné i v USA. (V matrice uveden jako Michel s datem narození 20. 11., jeho matka měla tvrdit, že se narodil 18. a kněz spletl datum při zápisu do matriky). - 45. výr. úmrtí

Myslбек, Josef Václav - sochař

* 20. 06. 1848 - Praha-Smíchov (okr. Hlavní město Praha)

+ 02. 06. 1922 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Domažlice

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 172. P., R. Ryšavý 1950.

Anotace: Sochař generace Národního divadla, profesor Akademie výtvarných umění, dr. h. c. Univerzity Karlovy (1922). Představitel monumentálního realismu 19. století. Byl ovlivněn vlasteneckým romantismem J. Mánesa, antickým a soudobým francouzským sochařstvím. Tvořil ideální typy slovanské minulosti a české historie - zmiňme Jana Žižku, sv. Vojtěcha, sousoší pro Palackého most, sv. Václava. Patří mezi zakladatelské osobnosti českého moderního sochařství. Je autorem pomníku domažlického děkana A. Příhody a pamětních medailonků J. Vrchlického a MUDr. J. Thomayera. Pomník A. Příhodovi, postavený roku 1881, je jedním z raných děl J. V. Myslbeka. Události, které se udály kolem zhotovení pomníku a spor autora s představiteli města, se staly motivem románů K. M. Čapka Choda Vilém Rozkoč a Řešany. - 100. výr. úmrtí

Neubauer, Antonín - purkmistr Domažlic

* 10. 04. 1761 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 06. 06. 1827 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Podporoval průmysl a obchod. Domažlické noviny, roč. 2, 1993, 02. 07., č. 26, s. 4.

Anotace: Zakladatel textilní manufaktury. Zasloužil se o rozvoj průmyslu a obchodu ve městě. Jako oficiál v městské radě působil od roku 1786, poté se stal purkmistrem. Pohřben je na hřbitově U Svatých. - 195. výr. úmrtí

Prášil, František, Ing. - projektant

* 11. 09. 1845 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 09. 06. 1917 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Pokorná, J.: Z Prahy do Rozvadova, na Folmavu a do Lískové, s. 45. P., Nakladatelství Čes. geografické společnosti 1995., Holý, J. P.: Tvůrce rozhledny a zdymadel. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 19. 08., č. 193, s. 15., Holý, J. P.: Domažličtí Prášilové. Domažlický zpravodaj, roč. 22, 2000, č. 4, s. 5., Vorlíček, J.: Petřínská rozhledna a František Prášil. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 13. 03., č. 61, s. 17., Novák, J.: Mezi domažlickými Prášily byli dva významní lékaři. Facultas Nostra, 2010, č. 97, s. 12-13.

Anotace: Narodil se v Domažlicích v domě č. 89 v Hradské ulici v rodině barvířského mistra. Vystudoval reálku a roku 1886 absolvoval Českou techniku. Vstoupil do dílen Vojtěšské huti na Kladně, kde se stal ředitelem první české mostárny. V roce 1886 založil a do roku 1894 řídil Pražskou mostárnu. Odborník na mostní stavby - postavil most přes Labe u Mělníka, železniční most přes Vltavu pod Vyšehradem. Dále vyprojektoval železnou konstrukci jeviště a hlediště Národního divadla po vyhoření či rozhlednu na Petříně. Autor četných patentů. Je autorem "segmentového jezu" a "Prášilovy uzávěrky propustí". Roku 1889 vyznamenán Zlatým záslužným křížem a korunou. - 105. výr. úmrtí

Pugnar, Jan, JUDr. - advokát

* 05. 11. 1882 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 30. 06. 1942 - Praha-Kobylisy (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Slaný (okr. Kladno)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Internetová databáze Evidence válečných hrobů na stránkách Ministerstva obrany ČR.

Anotace: Advokát působící ve Slaném, manžel Elišky Pugnarové. Zatčen 20. června 1942, popraven nacisty na střelnici v Kobylisích dne 30. června 1942 "odplatou" za atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Posmrtně vyznamenán Československým válečným křížem 1939. - 80. výr. úmrtí

Regal, Jan - ředitel spořitelny

* 09. 06. 1832 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 09. 07. 1903 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Archiv J. Paroubkové.

Anotace: Vzdělání získal u Hyppolita Doubka, kněze kláštera augustiniánů. Vstoupil do písařské praxe u magistrátu, později působil jako písař u soudu a u berního úřadu. Složil účetnické zkoušky a pracoval jako sollicitátor v advokátní kanceláři dr. Koželuha. Jeho manželka provozovala hostinskou živnost na náměstí č. 36. Hospoda získala brzy dobrou pověst a soustředila přední domažlickou společnost. Byla v ní roku 1860 založena i Měšťanská beseda. V roce 1868 byl J. Regal zvolen domažlickým zastupitelstvem za obecního úředníka a stal se i účetním městského pivovaru. Největší zásluhy má o rozvoj spořitelny, kde se stal účetním v témže roce a později i ředitelem. Na odpočinek odešel roku 1900. Tchán Jakuba Růžka. - 190. výr. narození

Scobis, Václav Alois P. - děkan

* 27. 06. 1637 - Litomyšl (okr. Svitavy)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Vikariát Domažlice, s. 1. Strojopis., Schnabl, A.: Kniha pamětihodných příhod královského města Domažlic 1631-1859. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa, 2013, s. 14., Petrašovský, A.: Kostelní zdi vyprávějí, s. 24-25. Radonice: Domažlický dějepis, z.s., 2019.

Anotace: Rodák z Litomyšle, jako děkan působil v Domažlicích od 25. června 1664 do 16. října 1678. V roce 1668 zavedl matriku zemřelých. První vikář horšovskotýnského vikariátu, pod který tehdy spadala domažlická farnost. Po něm nastoupil do úřadu děkana Jiří Mauricius Borovský. Pozn.: Kniha pamětihodných příhod uvádí variantu příjmení "Škobis". - 385. výr. narození

Sedlák, Vojtěch - vedoucí Hospodářského družstva

* 23. 04. 1899 - Tajanov (okr. Klatovy)
+ 02. 06. 1942 - Drážďany (Německo)

Místa působení: Domažlice, Drážďany (Německo)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Hanušová, M.: Výročí poprav Vojtěcha Sedláka. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 07. 06., č. 132, s. 15.

Anotace: Pracoval jako vedoucí Hospodářského družstva v Domažlicích. Zatčen na základě udání českého účetního z kanceláře společnosti, obviněn z materiální podpory rodin osob pronásledovaných nacisty. Protokol uvádí: "Nepřípustnými machinacemi obilí opatřuje plánovitě a cílevědomě fond, aby z těchto peněz podporoval příslušníky osob, jež se nacházejí ve vyšetřovacích vazbách či koncentračních táborech pro politické delikty. Nebyla to ziskuchtivost, touha obohatit sebe, ale podpora osob stejného smýšlení". Vojtěch Sedlák byl po zatčení ještě přes rok vězněn, popraven je v Drážďanech na začátku června roku 1942.
- 80. výr. úmrtí

Schüller, Karel - malíř

* 13. 06. 1852 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 23. 10. 1901 - Vídeň (Rakousko)

Místa působení: Vídeň (Rakousko), Jeseník

Literatura: Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců. 2, s. 438. P., R. Ryšavý 1950., Holý, J. P.: Slavný rakouský malíř byl rodákem z Domažlic. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 06. 10., č. 233, s. 20.

Anotace: Narodil se na Týnském předměstí čp. 16. Otec byl okresní komisař místního hejtmanství. Absolvoval domažlickou reálku, kde byl jeho učitelem kreslení Jan Čapek, otec spisovatele K. M. Čapka-Choda. Odtud odešel studovat na vídeňskou Akademii umění, po skončení studií strávil nějakou dobu v Mnichově. Poté působil ve Vídni jako malíř fresek a podobizen. Žák F. Laufbergera a Eisenmengerera. Autor nástropních fresek v kostelích v Jeseníku a v Louce ve Slezsku. Krátce byl i dvorním malířem habsbursko-lotrinské dynastie.
- 170. výr. narození

Skřivánek, Ladislav, Ing. - architekt

* 21. 06. 1877 - Čáslav (okr. Kutná Hora)
+ 01. 12. 1957 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Plzeň, Domažlice, Pec pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Literatura: Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Ladislav Skřivánek., Archiv Lukáše Vorlíčka., Internetová stránka Arch pavouk, heslo Ladislav Skřivánek.

Anotace: Absolvent vídeňské Vysoké školy technické a speciálního berlínského semináře pro stavbu měst. Po studii nejprve působil ve Vídni, v letech 1900-1902 asistentem na průmyslové škole v Plzni. Kolem roku 1908 se natrvalo usadil v Praze, kde je v roce 1912 jmenován profesorem deskriptivní geometrie na Umělecko-průmyslové škole. Kromě projektování budov se zaměřoval na zastavovací a regulační plány měst (mj. i Domažlic), odborně publikoval. V domažlickém regionu projektoval kapli sv. Prokopa v Peci pod Čerchovem (1909-1910) a objekt úředního domu na domažlickém Týnském Předměstí (1923-1928). - 145. výr. narození

Szpyk, Vilém - básník

* 21. 06. 1902 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 07. 01. 1939 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Život Plzeňska, 1, 1950, s. 81., Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-1962, s. 261. P., SK ČSR 1962., Holý, J. P.: Zamyšlení u hrobu básníka. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 14. 01., č. 12, s. 10., Holý, J. P.: Významný literát z Jiráskovy ulice. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 17. 06., č. 140, s. 25.

Anotace: Na domažlickém gymnáziu maturoval v roce 1922. Studoval právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde se sblížil s I. Olbrachtem, S. K. Neumanem, ale také s V. Nezvalem či J. Seifertem. Působil jako básník, spisovatel, překladatel z francouzštiny a redaktor hospodářských časopisů. Autor děl: Koráby v hlubokých očích, Labutí píseň, Líheň, Bolest krásné naděje, Vysoké napětí či Selská madona. - 120. výr. narození

Šlais, Jaroslav, RNDr., DrSc. - biolog

* 09. 06. 1922 - Kdyně (okr. Domažlice)
+ 29. 07. 1991 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Domažlice, Plzeň

Literatura: Plzeňský lékařský sborník, sv. 50, s. 118-119. Praha: SPN, 1982., (jaru): Kdyňský rodák Jaroslav Šlais. Domažlicko, roč. 12, 2002, 05. 06., č. 23, s. 5., (jaru): RNDr. Jaroslav Šlais, DrSc. Zpravodaj Radnice Kdyně, 2002, č. 25, s. 5.

Anotace: V roce 1941 maturoval na reálném gymnáziu v Domažlicích. Po osvobození začal studovat Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde úspěšně absolvoval v roce 1948. Ve stejném roce přijal místo odborného asistenta na Ústavu histologie a embryologie Lékařské fakulty v Hradci Králové, odkud roku 1953 přešel do Biologického ústavu Lékařské fakulty v Plzni. O tři roky později se stal vědeckým pracovníkem, později vedoucím vědeckým pracovníkem Parazitologického ústavu ČSAV, kde se věnoval studiu morfologie parazitů. V sedmdesátých letech vybudoval ve Fakultní nemocnici v Plzni moderní pracoviště pro elektronovou mikroskopii a histochemii. Během své vědecké činnosti se vypracoval na předního odborníka v parazitologii u nás a stal se známým i ve světě. Je autorem téměř 150 odborných prací o morfologii parazitů. Nejvíce se věnoval výzkumu larválních stádií tasemnic, vyskytujících se u člověka zejména v mozku. Dr. Šlais byl nositelem vyznamenání mnoha vědeckých institucí. Mezi nejceněnější patří stříbrná medaile J. E. Purkyně ČSAV, kterou získal za rozvoj biologických věd. - 100. výr. narození

Topinka, Antonín - ředitel hudební školy

* 10. 06. 1852 - Skryje (okr. Rakovník)
+ 26. 09. 1899 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 13. Plzeň, KKS 1977., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 84. Plzeň, SVK 1998.

Anotace: Oblíbený ředitel kůru a hudební školy, učitel hry na různé hudební nástroje. Pocházel ze staré selské rodiny ve Skryjích, okres Rakovník. Otec hudebního skladatele a kapelníka Karla Topinky. - 170. výr. narození

Urban, Josef - regionální politik

* 08. 06. 1957

Místa působení: Domažlice

Literatura: Abeceda s... Domažlický zpravodaj, roč. 30, 2008, č. 7, s. 3., fot.

Anotace: Absolvent Střední hotelové školy, vedoucí prodeje firmy Heineken ČR. Někdejší člen zastupitelstva města Domažlice za Občanskou demokratickou stranu. Otec syna Martina a dcery Elišky. - 65. výr. narození

Vondrašová, Alžběta - etnografka

* 30. 06. 1927 - Mrákov (okr. Domažlice)

Místa působení: Chodsko, Domažlice, Mrákov (okr. Domažlice)

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2002, s. 87. Plzeň: SVK, 2001., (vor): Alžběta Vondrašová dnes slaví sedmdesátiny. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 30. 06., č. 151, s. 10., Holý, J. P.: Strážkyně vzácné mrákovské tradice. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 10. 07., č. 158, s. 16., Hana, O.: Doplňky Kalendária 2002. Strojopis.

Anotace: Řadu let pracovala ve výrobním družstvu Chodovia, v roce 1961 spoluzakládala Mrákovský národopisný soubor. Významná byla její činnost jako národopisné pracovnice a spolupracovnice Českého rozhlasu a televize. Odborně publikovala, také byla známa jako znalkyně chodského kroje a tradic. Vyšívat se naučila od věhlasných chodských švadlen a národopisných pracovnic sester Bílkových, o které se pak ve stáří starala.

- 95. výr. narození

Zahájení činnosti Tělovýchovné jednoty Sokol v Újezdě u Domažlic (Újezd, 22. 06. 1922)

- 22. 06. 1922 - Újezd (okr. Domažlice)

Literatura: Vondraš, P.: Osmdesát let Sokola v Újezdě. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 01. 07., č. 152, s. 16.

Anotace: Tělovýchovná jednota Sokol Újezd zahájila svou činnost dne 22. června roku 1922, u jejího zrodu stáli Vuk Šteffek, Martin Sladký nebo Martin Frei. Činnost tohoto spolku se od samého počátku zaměřovala nejen na sportovní aktivity, ale také na kulturu - již v prvním roce existence např. nastudovali členové Sokola divadelní hru na počest vzniku samostatného Československa. V roce 1923 se podařilo vybudovat hřiště v Hůrce a zakoupit důležité sportovní náčiní. - 100. výr. události

Zpřístupnění Pasovského chýše (Čerchov, 13. 06. 1897)

- 13. 06. 1897 - Čerchov (okr. Domažlice)

Literatura: Matějka, P.: Významný posun v případě Čerchov. Domažlický deník, roč. 5, 1996, 30. 11., č. 281, s. 13., Babor, J.: Turisté se sešli na Čerchově. Týdeník Domažlicko, roč. 27, 2017, 30. 08., č. 34, s. 1, fot.

Anotace: Tři roky po otevření původní dřevěné rozhledny byla na Čerchově slavnostně otevřena tzv. Pasovského chýše. V tomto turistickém objektu, pojmenovaném po architektu a císařském radovi Vratislavu Pasovském, našli domažličtí turisté potřebné zázemí. Prvním nájemcem chaty se stal Štěpán Frey. - 125. výr. události

Žežulka, Karel - malíř

* 26. 06. 1912 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

+ 16. 11. 1993 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Místa působení: Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Literatura: (vp): Jubileum malíře Horního Chodska. Nové Domažlicko, roč. 13, 1982, 23. 09., č. 39, s. 3., (aks): Chodský malíř odešel. Domažlicko, roč. 3, 1993, 02. 12., č. 48, s. 3., Holý, J. P.: K devadesátinám K. Žežulky. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 04. 07., č. 155, s. 18.

Anotace: Narodil se v železničářské rodině. Vyučil se zedníkem, pak absolvoval stavební průmyslovku. Poté až do důchodu pracoval na železnici. Na Chodsko přišel v roce 1947. Učarovalo mu především Klenčí, kde se usadil a obohacoval svými uměleckými projevy tamní kulturní život. Ve třicátých letech sbíral první výtvarné zkušenosti u prof. J. Skupy. Poté se věnoval hlavně hudbě - složil několik operet, vydal třicet hudebních skladeb. Působil také jako zpěvák a kytarista v kvartetu "Bratři Žežulkové". Ve skladatelské práci pokračoval i v Klenčí. Postupně však dával přednost malování, inspiraci nacházel v tvorbě malířů české secese Janu Preislerovi a Karlu Špillarovi. Prostřednictvím svých olejomalb a pastelů se účastnil řady výstav. - 110. výr. narození

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc červen 2022

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice: Městská knihovna Boženy Němcové, 2022. Neustránkováno, 7 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice